

apoštol Juda Tadeáš - apoštol a mučeník, ktorý kázal evanjelium v krajinách susediacich s *Palestínou* spolu s apoštolom Šimonom v časoch po Kristovom ukrižovaní; umučený v Perzii; jeho atribútom kyjak a halapartňa alebo kopija (podľa rôznych verzií o jeho smrti); jeho nápisom v ranom talianskom maliarstve je „*Qui tollis peccata mundi*“ (Ty, ktorý snímaš hriechy sveta); je *patronom* v *beznádejných* prípadoch (pozri ďalších pod heslom *štrnásť pomocníkov v núdzi*); nahrádzaný často apoštolom Pavlom; Oxfordský slovník svätcov uvádza ako ďalší možný *atribút* čln (vo vyobrazeniach s apoštolom Petrom/Šimonom (ktorý drží rybu); toto spojenie *atribútov* loďky a ryby je pravdepodobne preto, lebo ako príbuzní Zebedea (rybára a otca apoštolov Jána a Jakuba), počúvli to isté volanie ako on); pozri *mariánsky stĺp*, *atribúty a symboly svätcov*; *Abgar*

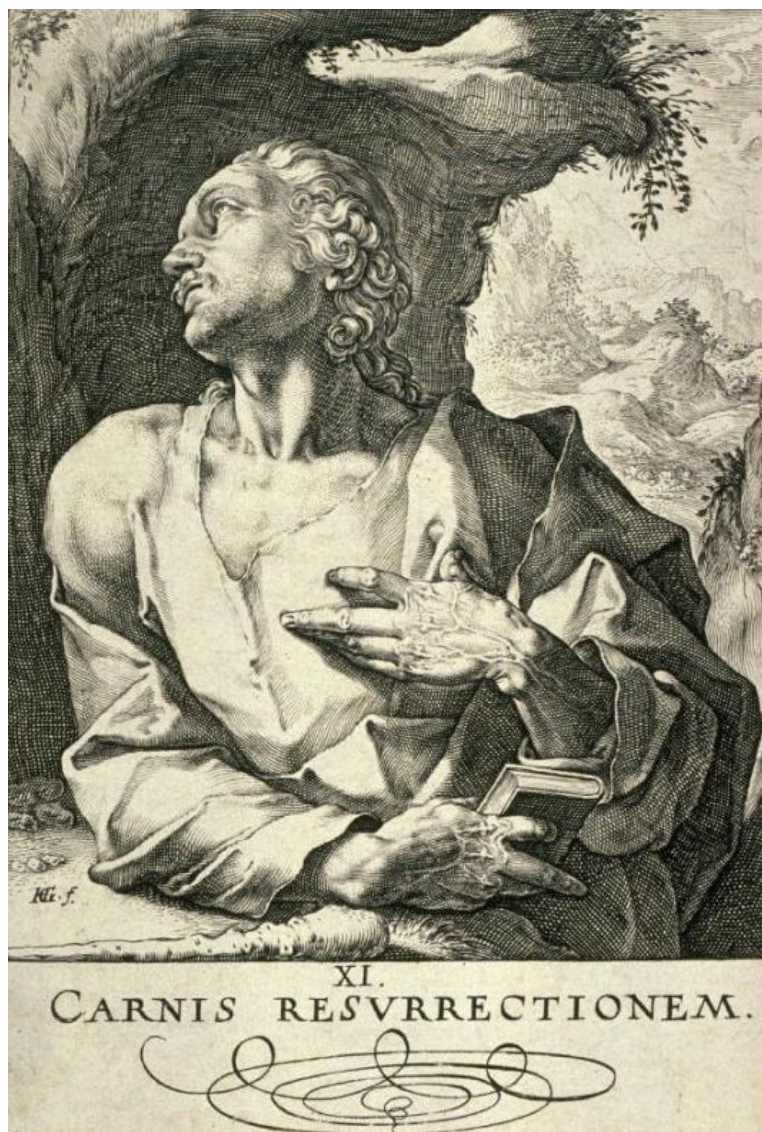
-jeden z dvanástich Ježišových učeníkov, ktorý zomrel mučeníckou smrťou; zvyčajne sa stotožňuje s Tadeášom, bratom apoštola Jakuba, a autorom Júdovho evanjelia; o Tadeášovom živote po zoslaní *Ducha Svätého* je málo informácií; podľa západnej tradície odišiel spolu s apoštolom Šimonom do Perzie, kde obaja hlásali evanjelium a kde zomreli mučeníckou smrťou; v moderných časoch sa stal pomerne obľúbený ako *patron* „beznádejných prípadov“; hovorí sa, že jeho patronát vznikol preto, lebo ho dlho nikto nevzýval, lebo jeho meno sa podobalo na meno *Judáša Iškariotského*; práve preto pomáha v najzúfalejších situáciách; podľa tradície ostatky Júdu Tadeáša a Šimona preniesli v 7.-8.st. do chrám Sv. Petra v Ríme; Remeš aj Toulouse rovnako tvrdia, že majú ich dôležité relikvie; v umení je Júdovým zvyčajným atribútom palica, ktorým bol ubitý na smrť; na iných vyobrazeniach drží v ruke loďku, kým Šimon rybu, pravdepodobne preto, že ako príbuzní Zebedea poslúchli to isté Ježišovo vyzvanie k apoštolátu ako apoštol Peter; pozri *Abgar*

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Juda Tadeáš (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Masaccio: Juda Tadeáš (freska, 15.st.)

Anonym podľa H. Goltziusa: Sv. Juda Tadeáš (rytina, 16.-17.st.)

L. Suavius: Sv. Júda Tadeáš (16.st.)

P. P. Rubens: Apoštol Juda Tadeáš (1612-1613)

G. de La Tour: Svätý Juda Tadeáš (1615-1620)

Neznámy autor: Juda Tadeáš (drevorez, 1701-1800)